

NORD-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

Saksbehandler: Vigdis Nyhus
Saksnr.: 07/04591-23
Arkiv: 500

Dato: 19.12.2008

Ugradert

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

**Kunnskapsdepartementet - Forslag til endringer i opplæringsloven og
privatskoleloven - Høring**

Vedlagt oversendes saksforelegg for Fylkesrådet i Nord-Trøndelag fylkeskommune om forslag til lovendringer, og Fylkesrådets vedtak i saka. Vedtaket, som ble fattet 16. desember 2008, er Nord-Trøndelag fylkeskommunes høringsuttalelse.

Med hilsen

Tore Bruem
Funksjonsleder

Vigdis Nyhus
Spesialrådgiver

Vedlegg: Fylkesrådssak og møteprotokoll

Postadr: Fylkets Hus, 7735 Steinkjer
Besøksadr: Seilmakergt. 2, Steinkjer
Org.nr. 938 967 091

Telefon: 74 11 10 00
Telefax: 74 11 10 51
E-post: postmottak@ntfk.no
Hjemmeside: www.ntfk.no

Høring om endringer i opplæringsloven og privatskoleloven Nord-Trøndelag fylkeskommune
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sak nr 08/205

Høring om endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Behandlet/ Behandles av Sted Møtedato Sak nr.
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag Fylkets Hus, Steinkjer 16.12.2008 08/205

Saksbeh: Vigdis Nyhus
Arkivsak: 07/04591
Arkivkode: 500

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag uttaler følgende:

1. Plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1.- 4. årstrinn

Bedre opplæring i grunnskolen gjennom forsterket tidlig innsats i grunnskolen vil gagne elevene både i videregående opplæring og som voksne mennesker gjennom hele livet.

2. Bestemmelsene om organisering av elevene i grupper – kravet til sosial tilhørighet

Fylkesrådet støtter de foreslåtte presiseringene. Fylkesrådet minner om at kontaktlærere har en viktig nøkkelrolle, som krever både kompetanse og ressurser.

3. Plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen

Fylkesrådet støtter forslaget og viser til at Nord-Trøndelag fylkeskommune har gode erfaringer med årlig behandling av kvalitetsmelding i Fylkestinget

4. Minoritetsspråklige elevers rett til utvidet tid i videregående opplæring

Fylkesrådet støtter forslaget, men vil påpeke at lovendringen medfører nye behov for kompetanse og rutiner. En styrking av retten for minoritetsspråklige

medfører økte kostnader for fylkeskommunene.

5. Plikt til foreldresamarbeid i grunnskolen og videregående opplæring

Fylkesrådet er opptatt av nærmere kontakt mellom heim og skole og støtter forslaget. Det vurderes som en fordel at det her kan legges opp til ulike løsninger ut fra lokale forhold og behov. Like fullt vil det være en utfordring å finne gode kontaktformer og ivareta nødvendig representativitet.

6. Rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen

Bedre helse blant barn og unge gjennom rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskolen vil gagne elevene både i videregående opplæring og som voksne mennesker gjennom hele livet.

7. Bestemmelsene om private skoler for funksjonshemmede

Fylkesrådet støtter prinsippet om at inkluderende opplæring bør være hovedregelen. Det må imidlertid ikke skapes usikkerhet om framtida for eksisterende private skoler for funksjonshemmede. Fylkesrådet støtter forslaget om at de private skolene som var etablert før 1.1.09 skal sikres fortsatt godkjenning.

8. Skolepenger for særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett

Fylkesrådet støtter ikke lovforslaget.

Fylkesrådets vurdering:

Kunnskapsdepartementets forslag til lovendring omfatter i stor grad forslag som er lansert tidligere, blant annet i Stortingsmelding 31 2007-2008: Kvalitet i skolen. Flere av endringene presiserer pliktene til skoleeiere og rettighetene til elevene, og noen av forslagene medfører behov for ressurser og kompetanse.

Fylkesråden støtter 7 av de 8 lovforslagene fra Kunnskapsdepartementet og viser til omtale av de enkelte forslagene i fylkesrådets innstilling til vedtak.

Fylkesråden støtter ikke forslaget om at private skoler med særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett skal gis mulighet til å kreve skolepenger ut over 15 % av driftsutgiftene. Disse skolene har i utgangspunktet økonomiske fordeler framfor de offentlige skolene med tilsvarende tilbud. Forslaget om anledning til å kreve mer skolepenger kan resultere i at privatskolene blir i stand til å gi et bedre tilbud innenfor toppidrett enn det den offentlige skolen gir. For Nord-Trøndelag er det viktig å gi et godt tilbud i toppidrett i den offentlige skolen.

Steinkjer, 8. desember 2008

Anne Marit Mevassvik
Fylkesråd for utdanning
(sign.)

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring åtte forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven. Lovendringene omfatter i stor grad forslag som er lansert i tidligere meldinger, blant annet i Stortingsmelding 31 (2007-2008 Kvalitet i skolen). Høringsfristen er 31. desember 2008. To av forslagene omhandler endringer som bare gjelder grunnskolen.

Hjemmel/Referanse for saken:

Stortingsmelding 16 (2006-2007) Og ingen sto igjen
Stortingsmelding 31(2007-2008) Kvalitet i skolen

Trykte vedlegg:

Høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet

Utredning:

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring åtte forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven. Fire av forslagene er varslet i Stortingsmelding 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen). Tidspunkt for behandling av stortingsmeldinga var satt til 21. november 2008. Departementet har tatt

forbehold om endringer i behandlingen av meldinga i Stortinget. To av forslagene – forslag nr. 1 og 6.- omhandler forhold som bare gjelder grunnskolen.

Nedenfor presenteres og kommenteres endringsforslagene.

1. Plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1.- 4. årstrinn,

Stortingsmelding 16 (2006-2007) dokumenterer viktigheten av tidlig innsats for å bedre elevenes ferdigheter og faglige utvikling. I Stortingsmelding 31(2007-2008) Kvalitet i skolen er tidlig innsats ett av tiltakspunktene. Forslaget fastslår pliktene til å sette inn tidlig innsats i grunnskolen. Forslaget innebærer ingen direkte og umiddelbare konsekvenser i videregående opplæring.

2. Bestemmelsene om organisering av elevene i grupper – kravet til sosial tilhørighet,

I Stortingsmelding 31(2007-2008) framgår det at det har vært uttrykt økende bekymring for at den sosiale tilhørigheten og fellesskapet i norske skoler er i ferd med å svekkes. Det er blitt pekt på at fravær av faste klasser og større grad av åpne landskap i skolene, løsninger som i seg selv skal gi fleksibilitet og tilpasning til den enkelte elev, også kan bidra til uro og redusert trygghet og fellesskap i skolen. Departementet foreslår at loven tydelig skal forplikte skolene til å ivareta elevenes sosiale tilhørighet, og at dette gjøres gjennom tilhørighet i klasser eller basisgrupper. Begrepet ”klasse” tas inn i loven igjen, og det presiseres at klassen eller basisgruppa skal ha en eller flere kontaktlærere som har et særlig ansvar for praktiske og administrative gjøremål som gjelder klassen/gruppa, blant annet kontakten med elevenes foresatte. For deler av opplæringen kan elevene deles inn i andre grupper etter behov. Departementet antar at lovendringen ikke vil gi vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, men ber høringsinstansene vurdere dette spesielt, samtidig som de bes vurdere om lovendringen vil få konsekvenser for nye skolebygg.

3. Plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen,

Lovendringen er varslet gjennom Stortingsmelding 31(2007-2008). Forslaget representerer en forsterkning av det ansvaret skoleeier har for å ha et forsvarlig system for å følge opp kvaliteten i opplæringen. Stortingsmelding 31 viser til behovet for å stille klare mål for kvaliteten i grunnopplæringen, også på lokalt nivå, på følgende områder:

- Alle elever som går ut av grunnskolen, skal mestre grunnleggende

ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og arbeidsliv

- Alle elever og læringer som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring med kompetansebevis som anerkjennes for videre studier eller i arbeidslivet

- Alle elever og læringer skal inkluderes og oppleve mestring

Det presiseres at det for hvert mål bør presenteres indikatorer som gir grunnlag for å vurdere måloppnåelse. Data fra det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet vil være viktige bidrag. Departementet foreslår en plikt for skoleeiere til å legge fram en årlig tilstandsrapport og oppfordrer til at rapporten behandles i kommunestyre/fylkesting.

4. Minoritetsspråklige elevers rett til utvidet tid i videregående opplæring,

I Stortingsmelding 31(2007-2008) er det foreslått å lovfeste at elever i videregående opplæring som får særskilt språkopplæring, får rett til to års ekstra tid til å gjennomføre opplæringen. Retten til særskilt språkopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring er innført fra 1. august 2008, ny § 3-12. Minoritetsspråklige elever med læreversker og vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 har tidligere hatt den samme muligheten til å søke om utvidet rett i inntil to år knytt til måloppnåelse i videregående opplæring, jf. § 3-1. Utvidet rett er da blitt vurdert på bakgrunn av sakkyndig vurdering fra PPT.

Retten til særskilt språkopplæring er ikke knytt til sakkyndig vurdering og vedtak om spesialundervisning. Det må på faglig grunnlag fattes et enkeltvedtak på bakgrunn av kartlegging og evaluering foretatt av den enkelte skolen. Her vil det være behov for å etablere rutiner og utvikle kompetanse.

5. Plikt til foreldresamarbeid i grunnskolen og videregående opplæring,

Stortingsmelding 16 (2006-2007) lanserte forslaget om en utvidelse av mandatet til FUG (foreldreutvalget for grunnskolen) til også å omfatte første året av videregående opplæring. Forslaget ble vedtatt av Stortinget sommeren 2008. Det foreslås nå en generell lovbestemmelse som forplikter offentlige skoleeiere, både i grunnskole og videregående skole, til foreldresamarbeid. Det foreslås at organiseringen av foreldresamarbeidet må ta hensyn til lokale forhold, og det sies at utfyllende bestemmelser kan bli gitt i forskrift. I videregående opplæring er ikke foreldreråd et lovfestet brukerorgan ved skolene. Fylkeskommunene må organisere samarbeidet med foreldrene på en måte som ivaretar lokale forhold.

6. Rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen.

Regjeringen hadde i Soria Moria-erklæringen et mål om å styrke timetallet for fysisk aktivitet i grunnskolen og følger nå opp med å foreslå to uketimer til fysisk aktivitet på barnetrinnet.

Bedre helse blant barn og unge gjennom rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskolen vil gagne elevene både i videregående opplæring og som voksne mennesker gjennom hele livet. Den aktuelle lovendringsforslagene angår imidlertid ikke videregående opplæring direkte.

7. Bestemmelsene om private skoler for funksjonshemmede,

Departementet mener at egne skoler for elever med ulike funksjonshemninger strider mot målet om integrering og inkludering. Departementet ønsker en sterk satsing på den offentlige skolen og at inkluderende opplæring skal være hovedregelen. Det foreslås nå at det ikke lenger skal være anledning til å godkjenne nye særskilte skoler for funksjonshemmede.

Det er i dag 10 skoler for funksjonshemmede, som er godkjent etter den tidligere privatskoleloven. Departementet foreslår at disse skolene kan gis dispensasjon til å kreve inn skolepenger og at det gis hjemmel til å gi forskrift om tilskuddsordningen for de særskilte skolene.

8. Skolepenger for særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett.

I dag er ordningen slik at privatskoler får tildelt 85 % av satsene den offentlige skolen får. De resterende 15 % kan privatskolene ta i skolepenger. Kunnskapsdepartementet har mottatt henvendelser fra skoler med særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett om et særlig behov for ekstra ressurser. På denne bakgrunn har departementet foreslått å gi skolene mulighet til å kreve skolepenger med et noe høyere beløp enn den generelle normen på 15 % av tilskuddsnormen. Forutsetningen er at skolene kan dokumentere spesielle behov, og at det søkes om godkjenning for å øke andelen skolepenger. Det må settes en maksgrense for hvor høy egenbetaling som kan kreves.

Med en satsing på styrking av toppidretten innenfor den offentlige skolen vil fylkeskommunen måtte bekoste ekstraavgifter til denne satsingen innenfor de satsene som er vedtatt. Vedtaket om anledning til å kreve mer skolepenger, kan resultere i at privatskolene blir i stand til å gi et bedre tilbud innenfor toppidrett enn det den offentlige skolen gjør.

<Utvalg>Fylkesrådet i Nord-Trøndelag
Nord-Trøndelag fylkeskommune

SAKSPROTOKOLL

Sak nr. 08/205

Høring om endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Behandlet/Behandles avMøtedatoSak nr .
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag16.12.200808/205

Saksbehandler:Vigdis Nyhus
Arkivsak:07/04591
Arkivkode:500

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag uttaler følgende:

1. Plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1.- 4. årstrinn

Bedre opplæring i grunnskolen gjennom forsterket tidlig innsats i grunnskolen vil gagne elevene både i videregående opplæring og som voksne mennesker gjennom hele livet.

2. Bestemmelsene om organisering av elevene i grupper – kravet til sosial tilhørighet

Fylkesrådet støtter de foreslåtte presiseringene. Fylkesrådet minner om at kontaktlærere har en viktig nøkkelrolle, som krever både kompetanse og ressurser.

3. Plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen

Fylkesrådet støtter forslaget og viser til at Nord-Trøndelag fylkeskommune har gode erfaringer med årlig behandling av kvalitetsmelding i Fylkestinget

4. Minoritetsspråklige elevers rett til utvidet tid i videregående opplæring

Fylkesrådet støtter forslaget, men vil påpeke at lovendringen medfører nye behov

for kompetanse og rutiner. En styrking av retten for minoritetsspråklige medfører økte kostnader for fylkeskommunene.

5. Plikt til foreldresamarbeid i grunnskolen og videregående opplæring

Fylkesrådet er opptatt av nærmere kontakt mellom heim og skole og støtter forslaget. Det vurderes som en fordel at det her kan legges opp til ulike løsninger ut fra lokale forhold og behov. Like fullt vil det være en utfordring å finne gode kontaktformer og ivareta nødvendig representativitet.

6. Rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen

Bedre helse blant barn og unge gjennom rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskolen vil gagne elevene både i videregående opplæring og som voksne mennesker gjennom hele livet.

7. Bestemmelsene om private skoler for funksjonshemmede

Fylkesrådet støtter prinsippet om at inkluderende opplæring bør være hovedregelen. Det må imidlertid ikke skapes usikkerhet om framtida for eksisterende private skoler for funksjonshemmede. Fylkesrådet støtter forslaget om at de private skolene som var etablert før 1.1.09 skal sikres fortsatt godkjenning.

8. Skolepenger for særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett

Fylkesrådet støtter ikke lovforslaget.

Protokoll

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.